

**MINISTER
SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, dnia 14.02.2014 r.

DPK I 023-72/13/2

**Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Przewodniczący!

W związku z pismem z dnia 18 grudnia 2013 r. (BPS/KU-034/532/1/13), w sprawie zaopiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy– Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy 532), uprzejmie przedstawiam co następuje.

Ustawą z dnia z dnia 27 września 2014 r. o zmianie ustawy– Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r, poz. 1247) dokonano kompleksowej nowelizacji przepisów regulujących prowadzenie postępowań karnych. Osłą reformy było wprowadzenie rozwiązania z art. 167 k.p.k., który reguluje zasady przeprowadzania dowodów przed sądem, wskazując, że w postępowaniu przed sądem wszczętym z inicjatywy strony dowody są przeprowadzane co do zasady przez strony, po przednim dopuszczeniu ich przez sąd. Tylko w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, sąd może dopuścić i przeprowadzić dowód z urzędu. Zgodnie z przedstawionym projektem senackim zachodzi konieczność dodania nowej jednostki redakcyjnej w postaci art. 168b k.p.k., dającej uprawnienia dla stron do wystąpienia do sądu z wnioskiem wydanie przedmiotu, dokumentu lub udzielenie informacji, w przypadku gdyby uzyskanie dowodu przez stronę napotykało znaczne trudności.

Inicjatywę senacką mającą na celu realizowanie zasady równości broni w procesie karnym, należy ocenić jako cenną, w kontekście dyskusji co do zakresu i kształtu uprawnień sądu i stron w procesie dowodzenia, w postępowaniu przed sądem. Projekt senacki zwraca bowiem uwagę na sytuację i pozycje stron, w szczególności niekorzystających z fachowej pomocy prawnej, w postaci ustanowionego obrońcy lub pełnomocnika, czy to z wyboru, czy też z urzędu.

Doceniając ten aspekt inicjatywy zawartej w druku nr 532, należy jednak zwrócić uwagę, że pomimo wzmocnienia zasady kontradiktoryjności i oddania inicjatywy dowodowej w ręce stron, ustawodawca nie odebrał jednakowoż sądowi uprawnień do zarządzenia przeprowadzenia pewnych, określonych dowodów na etapie postępowania sądowego. Proponowany kształt regulacji wprowadzałby natomiast sytuację, w której niezależnie od tego, czy sąd uważa przeprowadzenie danego dowodu za uzasadnione, czy też nie, praktycznie po złożeniu wniosku przez stronę, będzie jednak zobligowany do przeprowadzenia takiej czynności (na co wskazuje określenie „zwraca się o”) np. do wydania postanowienia o wydaniu rzeczy i zlecenia wykonania takiej czynności. Wydaje się jednak, że sąd winien mieć możliwość oceny zasadności wniosku złożonego przez stronę nie tylko na tej podstawie, że uzyskanie dowodu napotyka na znaczne trudności, lecz także po kątem przydatności dowodu w konkretnym procesie karnym, a także w kontekście ingerencji w prawa i wolności innych osób przez swoją czynność procesową, np. wyjęcia rzeczy spod posiadania.

Wydaje się zatem, że jeżeli utrzymany zostanie pogląd o potrzebie wprowadzenia tej regulacji, rozważyć można rezygnację z obligatoryjnej zasady związania sądu wnioskiem strony, sąd powinien bowiem mieć prawo do oceny zasadności wniosku dowodowego dokonanego przez stronę.

W zakresie zmiany wprowadzonej w pkt 2 projektu, należy wypowiedzieć się aprobowo, bowiem wydaje się, że istotnie ograniczenie zakresu uzasadnienia w przypadkach zaskarżenia orzeczenia co do wymiaru kary może przyczynić się do podniesienia efektywności postępowań karnych i skrócić ich czas trwania. Należy jedynie zastanowić się, czy zakres uzasadnienia w takich wypadkach nie powinien być ograniczony wyłącznie do wymiaru kary, czy też nie powinien odnosić się też do orzeczenia innych środków, przewidzianych w Kodeksie karnym, bowiem należy

zauważyć, że w trybie konsensualnym przewidzianym w art. 335 k.p.k. można uzgodnić również z oskarżonym także warunkowe umorzenie postępowania karnego.

Nadmieniam również, że wejście w życie ustawy nie rodzi skutków finansowych.

J. Kozdroń

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

J. Kozdroń
SEKRETARZ STANU